

پیش بینی مشکلات اجتماعی در دانش آموزان با اختلال های یادگیری بر اساس سبک فرزند پروری

والدین

ریحانه خان محمدی

دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، reihaneh.khanmohammadi@gmail.com

مقدمه

امروزه نظام تعلیم و تربیت هر جامعه زیربنای توسعه اجتماعی- اقتصادی، سیاسی و فرهنگی آن جامعه به شمار می رود. بررسی عوامل پیشرفت جوامع پیشرفته نشان می دهد که همه این کشورها از آموزش و پرورش توانمند، مؤثر و کارآمدی برخوردارند (سیف، ۱۳۸۰). یک گروه از دانش آموزانی که در فرایند دروس مدرسه با مشکل مواجهند دانش آموزان مبتلا به اختلال یادگیری اند. افرادی که دچار اختلال یادگیری بودند، زمانی در زمره ی کم توانان ذهنی قلمداد می شدند؛ اما پژوهشگران دریافتند که برخی از کودکان، هوشبهر عادی یا حتی بالاتر از عادی دارند و با وجود این، در یادگیری برخی از دروس آموزشی، با وجود کوشش قابل توجهی که از خود نشان می دهند، ناتوان هستند. این افراد را کودکانی با ناتوانی های یادگیری نامیدند (تبریزی، ۱۳۸۰).

عوامل مؤثر بر یادگیری و عملکرد تحصیلی دانش آموزان بسیار گسترده و وسیع می باشند، شناسایی این عوامل و رفع مشکلات و نارسایی های در سیستم آموزشی علی الخصوص برای حل مشکلات کودکان ناتوان یادگیری بسیار مهم است. یادگیرندگان از نظر شخصیتی، نگرش ها، واکنش های هیجانی، شیوه ها و سبک های یادگیری، سبک های شناختی و غیره با هم تفاوت هایی دارند که یادگیری و نحوه برخورد آن ها با مسائل و مشکلات را تحت تأثیر قرار می دهد. در پژوهش هایی که عملکرد تحصیلی را مورد مطالعه قرار دادند، همواره سبک های یادگیری و ویژگی های شخصیتی به عنوان دو متغیر مهم گزارش شده اند (خنک جان، ۱۳۸۱).

عدم توجه به فرزندان بر اساس روند های مثبت پرورش آنها سبب مشکلات و اختلالاتی در آینده ی نه چندان دور می شود. اختلال ها و ناتوانی هایی که به طور معمول در دوره کودکی و نوجوانی رایج هستند و تشخیص داده می شوند، عبارتند از: اختلال های یادگیری، اختلال های ارتباطی، اختلال های رشد زبان و گفتار، اختلال های دفع، اختلال های حرکتی و نظایر آن. در میان اختلال های یادشده، در دوره ابتدایی اختلال های یادگیری یا به بیان درست تر ناتوانی های یادگیری بیشتر بروز و ظهور پیدا می کنند و اغلب با اختلال نارسایی در توجه، بیش فعالی و رفتارهای تکانشی همراه است. از طرف دیگر یادگیری موضوعی است که بخصوص در حال حاضر

چکیده

هدف از پژوهش حاضر پیش بینی مشکلات اجتماعی در دانش آموزان با اختلال های یادگیری بر اساس سبک فرزند پروری والدین بود. جامعه آماری پژوهش شامل همه والدین دانش آموزان با اختلال های یادگیری بود که فرزندان شان در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ در مراکز ویژه اختلال های یادگیری شهر تهران به تحصیل اشتغال داشتند. نمونه پژوهش شامل ۱۵۰ نفر از والدین دانش آموزان با اختلال های یادگیری شهر تهران بودند که به روش نمونه گیری خوشه ای چندمرحله ای انتخاب شدند. به منظور گردآوری داده ها از دو پرسشنامه مشکلات رفتاری کانرز فرم کوتاه ویژه والدین و پرسشنامه سبک های فرزند پروری رایبسنون، ماندلکو، السن و هارت استفاده شد.

نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون نشان می دهد که سبک استبدادی ($\beta = 0.21$ ، $t = 2.54$ ، $P < 0.012$)، سبک اقتداری ($\beta = -0.16$ ، $t = -2.07$ ، $P < 0.040$) و سبک سهل گیرانه ($\beta = 0.22$ ، $t = 2.69$ ، $P < 0.008$) به صورت معناداری بعد مشکلات اجتماعی را پیش بینی می کنند ($F = 8.45$ ، $P < 0.01$)، $R^2 = 0.14$). این متغیرها در مجموع ۱۴ درصد از واریانس نمرات مشکلات اجتماعی را تبیین می کنند. مقایسه ضرایب بتا نشان داد مهم ترین عامل پیش بینی کننده مشکلات اجتماعی سبک سهل گیرانه می باشد.

کلمات کلیدی

مشکلات اجتماعی، سبک های فرزند پروری، اختلال های یادگیری.